

Zoogdieren in Benin

In 1997 zijn leden van Réseau Rongeur et Environnement (RERE) uit Benin in Nederland en België geweest om iets te leren over de manier waarop hier onderzoek aan knaagdieren gedaan wordt en hoe hier museumcollecties beheerd worden (zie Zoogdier 8(3)). Er zijn toen ook afspraken gemaakt voor vervolgplannen om de samenwerking en de uitwisseling van kennis uit te breiden. Een van de afspraken was dat de VZZ RERE zou helpen bij het opzetten van een inventarisatie naar de knaagdieren van Benin. Een handig hulpmiddel daarbij is het hebben van een veldgids met tekeningen van de Beninese knaagdiersoorten.

Er is in Benin geen uitgebreid netwerk van mensen die veel in het veld komen én de knaagdiersoorten op naam kunnen brengen. Wel lopen er veel mensen rond die de knaagdieren die ze tegenkomen van hun land jagen of openen. Om snel een overzicht te krijgen van de verspreiding van soorten kan aan deze mensen gevraagd worden welke soorten ze gezien hebben. Dat lukt alleen als aan die mensen voorbeelden van de bestaande soorten getoond kunnen worden. Daarom heeft de Werkgroep Internationaal van de VZZ een subsidie bij de Stichting Ecooperation aangevraagd om een veldgids te maken. Deze aanvraag is toegekend. In 2000 zullen enkele VZZ-ers naar Benin gaan om RERE te helpen bij het maken van die veldgids en het opzetten van een landelijke inventarisatie. De VZZ-ers leren dan ook hoe in een Afrikaans land zoogdieronderzoek en -bescherming uitgevoerd worden, kennis die zeer nuttig kan zijn voor de contacten met andere landen buiten Europa, maar die ook voor andere landen binnen Europa van belang kan zijn.

VERENIGINGS NIEUWS

Nederland is namelijk niet het enige land dat samenwerkingsverbanden is aangegaan met Benin.

Dennis Wansink

23-27 augustus 1999 downloaden. Ook zijn er nieuwe links naar andere websites over zoogdieren. We zijn ook erg benieuwd naar uw mening en aanvullingen. Adres: www.xs4all.nl/~zoogdier/.

Website VZZ

Heeft u de website van de VZZ al bezocht? Hij wordt maandelijks bijgewerkt en het laatste nieuws wordt er direct op gezet. Zo kunt u nu het verslag van de VZZ-delegatie aan het achtste European Bat Research Symposium in Krakow van

Algemene Ledenvergadering

Vergeet u niet zaterdag 8 april 2000 vrij te houden. Dan wordt de Algemene Ledenvergadering van de VZZ gehouden.

Vleermuizen op kerkzolders in Gelderland

Op de Algemene Ledenvergadering in april heeft Ludy Verheggen een lezing gegeven over een actie van de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg. In Zuid-Limburg heeft deze stichting onderzocht hoe kerkzolders weer toegankelijk gemaakt kunnen worden voor vleermuizen. Ramen en andere openingen op kerkzolders worden door de beheerders vaak dichtgemaakt om kauwen en duiven buiten te houden. Ook vleermuizen kunnen dan niet meer naar binnen, terwijl deze, in tegenstelling tot de vogels, geen overlast bezorgen. Na enkele gesprekken met de beheerders (er is soms veel overredingskracht nodig) staan zij vaak toe om voorzieningen aan te treffen - zogenaamde monnikskappen - die de kerkzolders wel voor vleermuizen, maar niet

voor vogels toegankelijk maken.

Momenteel is eenzelfde actie in het Rijk van Nijmegen gaande. Deze actie is door de Stichting Vleermuisbureau, in opdracht van de Provincie Gelderland, in gang gezet. Met het opgaan van het Vleermuisbureau in de VZZ is deze actie een project van de VZZ geworden. De inventarisatie van de kerkzolders is afgerond. Herman Limpens en Ben Verboom, de uitvoerders van dit project, zijn nu begonnen aan het maken van plannen om een deel van de bezochte kerkzolders weer toegankelijk voor vleermuizen te maken. In 2000 zullen hun plannen uitgevoerd worden.

Dennis Wansink

Rectificatie Habitatrichtlijn

In het kader op blz 15 van Zoogdier 10(2) moet onder bijlage 4 ook de hazelmuis genoemd worden.

Nieuwsbrief Zoogdierenwerk- groep Overijssel

Afgelopen zomer verscheen de eerste nieuwsbrief van de ZWO, de Zoogdierenwerkgroep Overijssel. Hij biedt onder andere nieuwtjes, plannen, verslagen, (grappige) waarnemingen, adressen en websites. Adres: Zoogdierenwerkgroep, Stationsweg 3, 8011 CZ Zwolle, 038-4217166 (NL), e-mail info@natuurmilieu.nl.

Winkel

Kerst en Oud en Nieuw zijn in aantocht. Het moment om uw familie en kennissen te verblijden met ansichtkaarten van de VZZ. Voor f. 17,- (BF 340) kunt u een set van 14 kaarten met afbeeldingen van bijzondere zoogdiersoorten bestellen (zie foto). Na overmaking van dit bedrag naar rekening 203737 van de Postbank (Nederland) of rekening 000-1486269-35 van de Postcheques (België), onder vermelding van 'ansichtkaarten' krijgt u de set thuis gestuurd. Ook de andere boeken en rapporten (zie hieronder) kunt u op deze manier bestellen. L = ledenprijs; P = verzendkosten. Voor de prijs in Belgische franken dient u het bedrag met 20 te vermenigvuldigen. Een volledige lijst staat op onze website: www.xs4all.nl/~zoogdier/.

Nieuw

Noordse woelmuizen in het Nationaal Park De Biesbosch, D. Wansink, 1999. Prijs f 9,- (L: f 7,50; P: f 2,50).

Aantalsontwikkeling van de bevers in en rond het Nationaal Park De Biesbosch in 1998, V. Dijkstra, 1999. Prijs f 9,- (L: f 7,50; P: f 2,50). Ook de rapporten over de bevertellingen in 1995, 1996 en 1997 zijn nog beschikbaar.

En verder

Determinatietabel Braakballen pluizen, K. Kapteyn (red.), 1999. Prijs f 12,50 (L: 9,50; P: f 4,-).

Het voorkomen van kleine zoogdieren in Noordwest-Overijssel en hun relaties met vegetatie en beheer, M. La Haye & A. Haan, 1998. Prijs f 10,- (L: f 8,-; P: f 4,-).

Het voorkomen van doodgereden egels in relatie tot de samenstelling van het landschap, M. Huijser et al., 1998. Prijs f 25,- (L: f 20,-; P: f 5,-). Ook de andere rapporten over het egelonderzoek zijn nog beschikbaar.

Marterpassen VII, Nieuwsbrief 1998, WBN-VZZ, 1999. Prijs f 7,50 (L: f 6,-; P: f 5,-). Ook de oudere nummers van Marterpassen (nummers I t/m VI) zijn nog beschikbaar.

Belangrijke zoogdiergebieden in Nederland, V. Dijkstra, 1998. Prijs f 25,- (L: f 20,-; P: f 5,-).

Zoogdieren van West-Europa, R. Lange et al. (red.), 1994. Prijs f 44,95 (L: f 40,-; P: f 7,50).

Vleermuisatlas, H. Limpens et al. (red.), 1997. Prijs f 49,50 (L: f 44,50; P: f 6,-).

Bibliografie over de das t/m 1996, J. Vink, 1997. Prijs f 10,- (L: f 8,-; P: f 5,-).

Roofdieren in België en Nederland, R. Akkermans & D. Criel, 1986. Prijs f 10,- (L: f 8,-; P: f 5,-).

Atlas van de Nederlandse zoogdieren, S. Broekhuizen et al. (red.), 1992. Prijs f 37,50 (L: f 32,50; P: f 7,50).

Basisrapport Rode Lijst van de Nederlandse zoogdieren, H. Hollander & P. v.d. Reest, 1994. Prijs f 5,- (L: f 5,-; P: f 5,-).

Ansicht: boommarter. Foto Dick Klees

Oproep!

Help de Fransen aan vleermuiswaarnemingen

De Franse zoogdierverseniging S.F.E.P.M. (rara waar staat die afkorting voor?) is sinds 1998 bezig met een nieuwe Franse zoogdieratlas. De vleermuisgroep binnen die vereniging was meteen enthousiast over het plan. Zij wil binnen het algemene zoogdierproject een

eigen vleermuisatlasproject tot stand brengen met een atlas in 2002. Ze gaan verspreidingskaarten maken van de periode vóór 1985 en van de periode 1985-2000, met daarin ook de kraamkolonies. Daarnaast moet er veel aandacht komen voor de trends en een rode lijst.

Veel Nederlanders en Vlamingen nemen tijdens vakanties in Frankrijk vleermuizen waar in grotten en op zolders enzovoorts. De leider van het project, Stéphane Aulagnier, roept ons op die waarnemingen te melden, ook de al wat oudere. Je kunt waarnemingsformulieren aanvragen of je waarneming zo gedetailleerd mogelijk in het frans of

engels beschrijven en direct aan hen sturen:

Stéphane Aulagnier, c/o Service du Patrimoine Naturel, Muséum National d'Histoire Naturelle, 57 Rue du Cuvier, 75231 Paris Cedex 05; e-mail: aulagnier@toulouse.inra.fr. Herman Limpens

Friese noordse woelmuizen

In de maanden september en oktober 1999 hebben Maurice La Haye en Frank Mertens in Friesland gezocht naar noordse woelmuizen *Microtus oeconomus arvicola*. Deze inventarisatie was een aanvulling op die van Vincent Martens in 1994 (zie Mededeling 25 van de VZZ). In totaal hebben zij in 60 terreinen inloopvallen uitgezet. In 7 daarvan hebben zij noordse woelmuizen aangetroffen. In de overige terreinen troffen zij aardmuizen of helemaal geen woelmuissoorten (18 terreinen). Dit was even schrikken: veel gebieden leken op het oog zeer geschikt voor noordse woelmuizen, maar in plaats daarvan troffen zij er zijn concurrent de aardmuis aan. De resultaten van deze inventarisatie en die van Vincent worden nu vergeleken met die van Anne van Wijngaarden uit 1966, om te zien of er sprake is van een achteruitgang (zie ook Zoogdier 8(1)). Tevens zoekt het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek uit of in Friesland nog voldoende terreinen zijn om een duurzame

populatie noordse woelmuizen in stand te houden. Laten we hopen dat dat zo is, want als er ook in Friesland geen overlevingskansen voor noordse woelmuizen zijn, dan zijn de Hollandse provincies en Zeeland de enige regio's waar deze bijzondere ondersoort nog toekomst heeft (zie ook Zoogdier 10(1)). *Dennis Wansink*

Zoogdieren met een website

Binnenkort starten we in Zoogdier met een rubriek waarin websites rondom zoogdieren beknopt worden voorgesteld. In voorbereiding daarvan vragen wij onze lezers de sites die zij kennen aan ons door te spelen, het liefst met hun bevindingen en een korte inhoudelijke samenvatting. Uiteraard is het belangrijk te melden waar de site kan worden bekeken.

Reacties naar redactie *Zoogdier, VZZ, Oude Kraan 8, 6811 LJ Arnhem (NL)*, e-mail *zoogdier@bigfoot.com*.

Giften, erfstellingen en legaten

Naast de actieve inzet van veel leden wordt de VZZ zo af en toe ook verblijd met financiële ondersteuning. Wilt u het werk van de VZZ ook steunen, dan kan dat door een gift over te maken naar rekeningnummer 203737 van de Postbank (Nederland) of naar rekeningnummer 000-1486269-35 van de Postcheques/Bank van de Post (België).

Het is ook mogelijk de VZZ te steunen door middel van nalatenschappen en legaten. Voor de VZZ zijn giften tot f. 8.084,- (BF 161.680) per twee jaar vrij van schenkingsrecht. Voor nadere informatie kunt u terecht bij uw notaris.

Lutra: egelnummer

Het laatstverschenen nummer van Lutra is maar liefst 120 bladzijden dik. Het bevat de (veelal uitgewerkte versies van de) voordrachten, gehouden op het symposium 'Egels onderweg' te Utrecht, 26 maart 1999. Voor iedereen, of hij/zij deze dag over egels en infrastructuur nu bijwoonde of niet, is het een aanrader. Apart bestellen: f 17.50 + f 5.00 porto voor leden, f 20.00 + f 5.00 voor niet-leden. Vlamingen: bedragen met 20 vermenigvuldigen. VZZ, Oude Kraan 8, 6811 LJ Arnhem (NL)